

EL REFORMISTA

SETMANARI POLÍTIC D'AVISOS I NOVES

Preu de subscripció:
1 pesseta trimestre. — Nombre solt 5 céntims.

Redacció i Administració:
Carrer de Clivillers, 22

Any I

OLOT 26 de Mars de 1914

Nom.

COM S'ESCRIU L'HISTORIA

A Cervera s'hi publica un periòdic quincenal intitulat «Nuevo ambiente», quin periòdic publica una secció amb el nom d'«Exemplari» encaminada segons diu, a «*que dugui a la nostra vida cervarina l'imatge clara d'altres vides ciutadanes per tal de que l'exemple se'n desprengui facil i sigui com una llum en les orientacions renovadores que Cervera ha sentit neguitòs desitg d'empèndrer d'una manera dreturera y certa.*»

Encapsala el primer article d'aquesta secció amb el títol «L'exemple de la Ciutat d'Olot» i després de parlar de l'amor que'ls olotins sentim per Olot diu, «Olot es per nosaltres un alt exemple de patriotisme. A través de tota millora assolida se destaca l'enèrgica figura d'un home de voluntat decidida i franca qui ha estat lo bràs que ha remogut los destorbs, al temps de dar al seu poble una mostra de la sua estimació profunda.» ¿Qui es aquest home de voluntat enèrgica i decidida, ens preguntem nosaltres? Per més que meditem no podem pas capir lo que l'articulista vol significar amb aquestes paraules, siguent-nos impossible descifrar l'incògnita que les mateixes inclouen, apart de que del context de lo transcrit se'n desprén que no es un home el qui sura per damunt de tots nosaltres sino *dos*, aixó es, un el bràs que executa, l'altre el cap que dirigeix.

Fins avui donant una mirada retrospectiva no hem pogut distingir, per desgracia, a cap ciutadà nostre que s'hagi distingit per la seva energia, que hagi sigut qui amb sa voluntat ferma i decidida, pugui haber remogut els destorbs, car ans per el contrari, ens consta i es llastimós dir-ho, tothom s'ha preocupat fins avui de la *política indigne de campanà* utilitzant medis que repugnen als sentiments humanitaris de tot bon ciutadà.

Aquest home que'ns descriu l'articulista, (a quin senyor dit s'ha de pas, el guia la mellor bona voluntat, pro que desconeix en absolut nostre ciutat,) i que no havem trovat nosaltres ni amb la

llanterna de Diogenes, desitjaríem coneixel, car seria profitosa llur gestió en bé dels interessos generals d'Olot.

Fa molt temps que desitjaríem que un home deslligat per complert dels vincles que'l *conclave* imperant fa servir com d'amenassa, sortís airosament en defensa dels interessos generals de la ciutat primer, i dels drets del ciutadà lliure després, prescindint de concupiscencies, de convencionalismes i d'hipocresia, pro aquest home, aquest *ésser sobrenatural* ara com ara, està en período de gestació i no hi ha maneres surti de l'estat fetal en que des de tant temps està sumit.

Parlà també l'articulista del ferrocarril d'Olot a Girona desconeguent sens dupte els entrebancs que a la ràpida comunicació dels viatgers i la facilitat del transport ha posat car de tots son conegudes, les exorbitants tarifes que regien i regeixen per a el transport i les incomoditats en els horaris i en el preu del passatge que fan que lo que deuria ésser un benefici s'hagi convertit en un entrebanc per a el felís desenrotllo de la industria i comers d'aquesta ciutat.

Fa referencia aixís mateix a la entitat «Lliga de Defensa Industrial», societat molt venerable i de quina gestió devem estar agraits, ja que deslligada de tota idea política es la única que no's preocupa d'altre cosa que del ben estar de la ciutat d'Olot ajudant amb totes les seves forces a la realització de les millores que podien beneficiar la nostre ciutat. Mercés a n'aquesta benemèrita entitat, avui disfrutem de la millora importantíssima del telèfono interurbà, pró la veritat s'ha dita, el sacrifici fet per benemèrits patricis nostres per a conseguir aital millora, s'ha vist correspost amb la més gran ingratitut, car si be no fou ella la qui logrà la xarxa telefònica urbana, no obstant gestionà i no pogué lograr lo que, diguem-ne aixís, constituía el *clou* de les seves aspiracions com era refundir en una sola, la linea interurbana de telèfonos i el grupo telefònic d'aquesta ciutat.

No son obra doncs de cap home ni de cap trinitat, com suposa l'autor de l'article que co-

mentem, les millors que puguin haber-se fet en aquesta ciutat, sino més bé l'obra d'uns quants patricis que prescindint de banderies han lograt contra *viento y marea* lo que's proposaren, mercés al sacrifici pecuniari que feren.

¡Que poc coneix l'articulista l'esprit partidista que per desgracia domina en aquesta ciutat! Tant de bó tot fossin flors i violes, pro nosaltres que ensopeguem sempre les espines, no tenim més remei al sentir-nos ferits per elles que dir lo que pensem, car per aixó vinguèrem a l'estadi de la premsa.

Polítiques

S'assegura que'l Governador Civil de la provincia, ha presentat la dimissió amb caracter irrevocable renunciant generosament *a la mano de Doña Leonor*, a conseqüència de les derrotes sofertes en les eleccions de diputats i senadors prop passades. Amb motiu d'aixó, copiem del diari «Las Noticias» el següent comentari:

«Dos Auroras Boreales»

Se han celebrado las elecciones senatoriales y en Cataluña ha recibido el Gobierno un tremendo batacazo. Sólo ha sacado en Tarragona un candidato y éste aun debido al exquisido tacto del gobernador civil de aquella provincia, donde se presentaba al principio el horizonte negro y después lució diáfano. Con imitar su conducta su colega de Gerona, no uno, sino tres senadores habría obtenido el Gobierno, porque los regionalistas estaban dispuestos á dar el triunfo aquí al señor Muntadas y en Gerona al señor Oms. El motivo el rompimiento, dejando en mal lugar al señor Andrade que llevó las negociaciones, aunque en su abono alegue el primero que el ministro de la Gobernación aprobó su conducta al confeccionar la candidatura.

No alcanza la responsabilidad de la derrota al señor Andrade, claro está; pero pudo y debió imponerse, máxime teniendo presente que si ministeriales y regionalistas no trabajaron de acuerdo en el distrito de Gerona cuando las elecciones de diputados á Cortes, fué porque el señor Carballido Bugallal se empeñó en presentar al señor Ciurana, que tuvo que dejar el cargo de alcalde debido á un voto de censura que le dirigieron los concejales regionalistas. Mal podian éstos votar luego al que antes hicieran caer.

No se impuso el señor Andrade y ha pagado las consecuencias con la lamentable retirada del señor Muntadas. Sacar un senador no le habría venido mal, sobre todo después del relativo éxito de las elecciones de diputados á Cortes en esta provincia.

El rompimiento no ha perjudicado á los regionalistas, al revés, les ha favorecido. Sin él no se habrían decidido á presentar tres candidatos por Barcelona, y el doctor Fargas no sería hoy senador. Pudieron hasta ir al copo—los resultados lo demuestran—pero lo rechazaron por antipolítico y porque habría sido

una injusticia para con el señor Rossell. Además así se han congradado con los liberales, á los que han ayudado tambien en Tarragona y en Lèrida. El conde de Romanones tendrá que agradecerles este servicio.

Flaco, pues, se lo ha hecho el señor Carballido Bugallal al Gobierno, tanto en las elecciones de diputados como en la de senadores. Su ninfa Egeria vive fuera de la realidad. Perder, pudiendo ganar sin apelar á medios reprobables, por otra parte, casi hoy imposible es en Cataluña, es una palpable demostración de incapacidad. Y si ha presentado la dimisión, como se dice y los telegramas de la inmortal ciudad repiten, aunque el señor Sánchez Guerra lo niegue, estimamos lógica la resolución porque las auroras, boreales han brillado para el señor Carballido Bugallal por partida doble. Y con una basta y sobra á un gobernador civil.»

Ja han passat les eleccions de senadors, resultant triomfants per aquesta provincia dos regionalistes i un maurista.

El candidat Jaumista Sr. Bofarull, persona que particularment mereix totes nostres atencions, diuen que va anar a l'aigua mercés a *les encertades disposicions de les eminencies que componen la Junta provincial jaumista* i a les travesures del seu generós candidat per Torroella i Vilademuls D. Domingo Cirici i Ventalló.

Abans de la lluita varen retirar-se dos candidats. El senyor Oms per a no mancar a la seva paraula i el senyor Bosch i Puig, ex senador de la provincia, President del concell d'administració del ferrocarril i que segons ell deia amb un castellà que fa tremolar, en un discurs que pronuncià recentment en aquesta ciutat amb eloqüència incalificable: «Tambien se considera hijo predilecto de Olot, pues puso en comunicación esta ciudad con el mundo civilizado» ¡¡¡tableau!!! per por d'un paper ridicol car la provincia se recorda de l'airós paper que feu quan lo de les Mancomunitats.

Setmanals

Degut a la rèplica endressada a *La Comarca* en nostre darrer nombre amb l'article *Distanciats*, publica aqueix periòdic les següents ratlles:

«L'orgue de les esquerres, en son últim número, ens obsequià amb un article violent en grau tant elevat, que'ns decidí a fer el propòsit de deixar-lo sense contestació; més en la lectura dels articles i solts que ha publicat en el curt temps que porta de vida, hi hem trovat detalls tan interessants, que'ns obliguen a desistir de la resolució presa i a respondrer als seus injustificadíssims atacs.

En la impossibilitat d'ampliar avui els apunts que tenim presos, anunciem al citat confrare la publicació d'un article que no's titulará *Parlem clar*, pero que contindrá veritats molt amargues per a *El Reformista*..»

En vista d'aquestes manifestacions, estem des de el dissapte que la pell no'ns toca al cos, preguntant-nos, quins seràn aquets, tan interessants detalls; es de sopusar que l'interés d'ells serà degut a lo pecaminosos. Mai hauriem dit que'l nostre Reformista ens resultés un baiiet tan entremaliat que per lo vist, ja va naixer amb la dentadura complerta i al poc temps ja festejava amb la mainadera; ves si'n tenim de rahó de posar-lo de llarc.

No prengui a desaire l'il·lustrat colega, nostre to festiu, perque fora pitjor agafar-ho en serio; si en realitat vol respondrer als nostres (segons ell) injustificadíssims atacs, no es a les nostres edicions allà aont ha de recorre, sino als seus editorials i actes públics, als dels seus defensats i col·laboradors, doncs d'altre manera, per molt que demostrès nostre equivocada manera de procedir, res destruiria de lo dit en nostres acusacions.

Crèguimse *La Comarca*, recorre al *mas eres tñ*, es batrers en retirada ja de bon comens.

Continua l'epidemia de sarampió i no obstant les escoles permaneixen overtes. No sabem a que es degut no s'hagi ordenat la clausura de les mateixes, car es convenient més encara necessari i indispensable per a evitar noves infeccions el complert aillament dels atacats i seria fer una obra de caritat pendrer les mides necessaries per a evitar-ho. Sr. Arcalde escolti nostres precs, i ordeni la clausura de les escoles medi eficassissim per acabar d'una vegada amb l'enfermetat que tantes llàgrimes ha portat en el si de les families que han vist desapareixer per ella, a tendres infants que eren liur encant i llur alegria.

Noves

El dijous prop passat va debutar en el cine «Ideal Park» com a cansonetista, una nostre compatricia, la Teresa Calm, quina, dit sia en bè de la veritat, posseeix una veu molt hermosa que quan estiga en el seu complert desenrotlló, pot servir-li per a conseguir un bon lloc entre les més anomenades tiplés de sarsuela.

Tots quants nombres cantà, foren extraordinariament aplaudits i principalment l'aria del «Cabo Primero» si bé nosaltres entenem devia cantar-se més a poc a poc.

Ens sembla que no es el més apropiat el gènero que cantà, car per la veu que ella té, estarien més apropiats trossos de sarsueles com «La Tempestad» «La Marina» etc.

El diumenge passat debutà la «Troupe Comperte» i si hem d'ésser francs, direm que no va satisfèr-nos del tot, car a més del treball monotòno

s'hi notava una gran poca solta, principalment amb el ventrilocuo, que te molt poca cura en escullir lo que ha de fer dir als seus conot. Creguins l'Empresa, si no pot portar una bona estratègia, contentis amb un bon programa de pel·lucules.

Ha sigut confiada a l'Arcalde D. E. B. Bernadas la bandera de la processó del diumenge dels Rams.

Nostre ben volgut amic l'intel·ligent apotecari de Tortellà, En Facundo Prat, ha demanat la mà de la hermosa senyoreta na Elvira Pagés, neboda de nostre apreciat amic en Marian Jolis.

Segueix millorant de la malaltia que des de fa alguns dies l'apena, l'il·lustre pintor en Josep Berga i Boix. No cal dir quan desitjem el seu total restabliment.

Amb tota alegria se celebrà dilluns passat, en la fonda de D. Joan Feixas, el sopar de lo recaudat en la funció de benefici dels aficionats del «Centro Obrero» el dia de Sant Josep.

Dilluns, en el carrer dels Sastres, un animal tirà un raig de cosses a un home. qui tingué de ésser traslladat a l'Hospital per alguns individus de la Creu Roja.

Dilluns a las deu de la nit fou viaticat el distingit advocat don Joan Comas, pare politic del nostre amic el tinent d'Arcalde don Josep Teixidor.

Desitjem al distingit malalt una ràpida millora.

Des de avui circularàn, des d'aquesta ciutat a S. Joan las Abadesses i combinant amb els trens de la linea del Nort uns automòvils propietat dels senyors B. Guñalons i C.^a

L'horari serà el següent.
Sort. d'Olot: a les 4'30.—Arrivada a Barc. a les 9'21
» » » » 15'00— » » » » » » » 20'23
Sortida de Barc. a les 6— Arrivada a Olot a les 11'30
» » » » » 13'46— » » » » » » » 20'00

L'administració en el Despaix de la Compañia del Nort, a càrrec del Sr. Badía.

Els curtidors d'aquesta ciutat han dirigit al Ministre d'Estat una rahunada instancia demanant la aprovació immediata del Tractat Comercial amb Cuba, en termes que les tarifes arancelaries puguen facilitar l'exportació a dita República un dels mercats més importants per a els fabricants de calçat.

L'instància ha sigut apoiada, pel Foment del treball Nacional de Barcelona. Cambra de Comers de Girona «Lliga de Defensa Industrial d'Olot i Comarca i per el Diputat a Corts senyor Llosas.

El Concell d'Estat va aprovar el dictàmen de la Comissió permanent, que proposava el llicenciament dels soldats de cuota que hagin complert els mesos de instrucció que disposa la nova llei de reclutament de l'exèrcit.

Aquest acord es extensiu als soldats de cuota car diu que els que estan en campanya i hagin pagat 2.000 pessetes i portin cinc mesos de servei i els que n'hagin pagat 1.000 i en portin deu mesos, s'han de igualar amb els de la península i han d'esser llicenciats.

El Govern pot o no estimar el dictament del Concell d'Estat, pro entenem que si es sentit negatiu repercutirà fins al Parlament la decisió del mateix.

Des de'l dia 14 al 20 del corrent aquesta Sucursal de la «Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros» ha obert 7 llibretes noves, ha rebut per imposicions 11.193' pessetes i n'ha pagat 2042' per reintegres d'estalvi.

Durant la present setmana actuarà de Vocal de torn D. Esteve Masllorens i Payerols.

Galantment invitats pels Srs. B. Guñalons i C.^a, assistirem ahir a la prova del Automòvil que des d'avui farà el servei d'aquesta ciutat a S. Joan les Abadesses.

L'auto, marca alemanya Wenz, reuneix totes les condicions de seguretat, estabilitat i confort que pot exigir el més meticulós lo que ajudat al preu relativament mòdic que valdrà el viatge (3'50 ptes.) no dubtem farà que'l públic accepti agraidíssim aital millora.

A l'acte de la prova hi assistiren l'Arcalde senyor Barnadas, concejals senyors Tresserras, Merolles, Deu, Solanich, Pagés, secretari Sr. Dauris i representants de la premsa local.

Felicitem als propietaris i ens felicitem nosaltres per millora tant important.

Avui cap a la matinada a passat a millor vida D.ª Teresa Cels, esposa de nostre bon amic en Eusebi Aubert, quina en vida s'havia captat les simpaties de quants l'havien tractada.

Acompanyem a n'el desconsolat espós i a tota la família de la finada, a n'el sentit condol que'ls aclapara.

Ens diuen des de Camprodón que el bestia boví de tota aquella comarca, està sofrint una greu epidèmia i son moltíssims els que's moren.

Diumenge pròxim, en el Teatre del «Centro Obrero», se posarà en escena la comèdia en tres actes, de D. J. Morató, *El Tesor*, i la pessa en un acte *La maleta del oncle*.

Els aficionats d'aquesta casa faràn la despedida de la temporada el Diumenge de Rams, posant-se en escena el drama castellà *La Dolores*.

El temps durant aquesta setmana ha sigut molt variable.

Sportives

El dia de S. Josep va celebrar-se en el camp del «S. C. O.» un partit de *foot-ball* entre el *team infantil* de l'«O. D.» i el *blanc i negre* del «S. C. O.» El resultat fou 2 *goals* a 0 a favor dels últims.

Diumenge passat i com a revenja del celebrat el dia de S. Josep, va celebrar-se un partit de *foot-ball* entre els mateixos *teams* amb la diferencia de que els infantils de l'«O. D.» canviaren dos jugadors i el *Blanc i Negre* de «S. C. O.» era completament canviat, car tots eren jugadors del 1er. i 2on. *team*.

A les ordres del *referèe* Sr. Reixach, s'alinearen els *equips* a les 4. De primer entuvi se veu que'ls infantils de l'«O. D.» volen vindicar-se de la derrota soferta el dia anterior, car als cinc minuts, degut a una excelent combinació de l'Oliveras i en Sadurní, la pilota va a *corner* quin tirat per en Capdevila, l'arreplega en Sadurní i's marca el primer *goal*. Centrada la pilota altre volta se desenrotlla la mateixa jugada. Un altre *corner* tirat per el mateix, l'Oliveras *schota* magnificament i el porter del «S. C. O.» agafa la pilota essent dins de *goal* lo que feu que'l *referèe* pitès marcant el segon *goal* pels infantils.

Degut a n'aixó s'arma un *lio* fenomenal, que acaba mercès a la cordura dels jugadors de l'infantil que junt amb el *referèe* se retiraren del camp, desagradablement impresionats de la poca educació i de la intrangigencia dels de «S. C. O.»

Nota:—Segons se'ns assegura, un jugador del del «S. C. O.» anuncià previament que en aquets partits hi haurien moltes *cargues* i *zancadillas*, i no va equivocar-se. Se veu que la *noblesa* domina.